

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	COMUNITAT VALENCIANA
Municipi	CASTELLÓ DE LA PLANA
Edifici	Campanar de la Vila
Direcció	
Localització	Sala de campanes
Nom	La Jaume (7)
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 131 Vora 14 Altura del bronze 104 Pes aproximat (en quilos)1302 kg
Fonedor	ROSES, HERMANOS (SILLA)
Any fosa	1939
Descripció	Les anses estan decorades amb unes carasses que semblen cares d'elefant. La campana duu tres inscripcions breus en llatí. En la part superior posa "SANCTE JACOBE ORA PRO NOBIS. # # # " que es pot traduir com SANT JAUME PREGUEU PER NOSALTRES. A la part exterior mitja posa "COMENDATORIS / DE / FADRELL". La primera paraula s'escriu en llatí COMMENDATORIS i vol dir alguna cosa semblant a ENCARREGATS, RESPONSABLES. A la dreta està la marca de fàbrica envoltant l'escut d'Espanya "CONSTRUCTORES ROSES HERMANOS / SILLA - VALENCIA. ". A la part interior hi ha una petita creu de Sant Jaume i a l'esquerra una custòdia. Finalment, en el medi peu hi ha una inscripció repetida a les altres campanes, indicant la data de la campana anterior: "A. D. 1825 ET MCMXXXIX A. V. " on cal interpretar les abreviatures de manera semblant a la resta de campanes, ANNO DOMINI i ANNO VICTORIAE, traduïnt-se com (VAIG SER FETA) L'ANY 1825 I (L'ANY) 1939, ANY DE LA VICTÒRIA.
Fotos	39
Tocs	Generalment es volteja a manotades, fins i tot sense deixar-la invertida entre toc i toc. El campaner municipal puja cada dia a tocar les batallades del migdia amb aquesta campana, ja que està trencat el cable que unia el batall afegit a la caixa del carrer.
Conservació, manteniment	El bronze està molt brut amb dipòsits calcaris, procedents del forat ubicat en el mig de l'arc per pujar i baixar la campana. La nova truja de fusta està poc contrapesada, amb la qual cosa costa bastant de voltejar-la campana, i especialment de parar-la. El batall pega una mica alt, ja que està lligat sense soquet. La campana està mal orientada, amb el text principal cap a l'exterior. Malgrat diversos intents, l'empresa instal·ladora no fou capaç de girar la campana per ubicar-la amb l'orientació adient. El batall, lligat amb cables de seguretat sense abraçadores no quedaria retintut en cas de trencament. L'absència d'una tarima estable baix de la campana dificulta el toc manual a volteig. La ballesta, de planxa de ferro, és difícil d'utilitzar, ja que si no es toca verticalment tendeix a doblegar-se.
Protecció	Protecció genèrica per trobar en un Bé d'Interés Cultural declarat.

Propostes	La truja nova pot ser conservada, augmentant el pes necessari per poder voltejar i parar la campana amb major seguretat, mantenint una mateixa relació de contrapés que les altres campanes de la sala. La campana ha de ser netejada, per recuperar la sonoritat original. També ha de ser girada, per orientar-la correctament a la manera tradicional, i ha de substituir-se la ballesta de tocar a corda, ja que l'actual pot doblegar-se en qualsevol moment. La tarima ha de ser instal·lada de manera fixa, permetent tant el volteig de la campana amb corda com el toc manual. Igualment ha d'unir-se a una tarima perimetral que separe al públic de la zona dels campaners. Ha de restaurar-se el sistema de toc des del carrer, per algunes senyals diàries o cícliques, que el campaner realitza pujant a la sala de campanes, i que es tocaven amb aquest mecanisme, ara mal conservat.
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	31-08-2007

Fitxa completa de la campana: [La Jaume \(7\) Campanar de la Vila - CASTELLÓ DE LA PLANA](#)

PDF (30-08-2026)